

Studies in Romeinen

Niet meer ik

Deel 11

Hans van de Lagemaat

Hoofdstuk 1

Inleiding

In het vorige deeltje hebben we uitvoerig stilgestaan bij wat 'niet onder de wet, maar onder de genade' betekent. Het is echt niet zo dat het 'alleen maar' betekent dat we onder de vloek van de wet vandaan zijn. Rechtvaardiging uit het geloof betekent de overgang naar een heel ander bestel. Voor de Jood: van de wet naar het geloof. Voor de heiden: van de zonde naar het geloof. Let wel: het geloof van Jezus Christus. Dat nieuwe bestel is de genade en die heeft alleen betekenis in de opstanding van Jezus Christus uit de doden. Zonder Zijn opstanding is er niets. Geen leven, geen nieuwe schepping, geen hoop. Niets. Ook geen leven onder de wet, want met Zijn dood is die tenietgedaan.

Paulus maakt het uitvoerig duidelijk dat zijn Joodse broeders worden ontslagen van de wet en dat ze ervan worden vrijgemaakt. Duidelijker had hij dat gewoonweg niet kunnen zeggen. Het dienen onder de genade en niet onder de wet beschrijft hij nu met de woorden 'nieuwigheid des geestes' (Rom. 7:6, SV). Het dienen onder de wet was in 'de oudheid der letter'.

Het is niet zo dat de gelovige geen wet heeft, maar het is niet de wet van Sinaï. Het is niet de wet van Mozes. Zelfs niet de tien geboden.

Het is de 'wet van de geest van het leven' (Rom. 8:2).

Het is 'de wet van Christus' (Gal. 6:2).

Het is 'de wet van de vrijheid' (Jak. 2:12; 1:25).

Dat is een hele andere wet. Dat is ook een wet die op hele andere principes functioneert. Waar de wet van Mozes zegt 'doe dit en leef' zegt deze wet 'leef en doe deze dingen van harte'. Het is totaal omgekeerd. Het is totaal zinloos om deze wet aan een ongelovige voor te houden. Het is als aan een dode te vertellen hoe te leven.

Deze wet van geest en van leven begint met het leven in de opstanding van de Heere Jezus Christus en die toont zich in de werken. Niet andersom.

Vrijgemaakt van de wet dus; daar eindigt Paulus zijn tweede vraag mee. Die vraag luidde:

'Wat dan? Zullen wij zondigen omdat wij niet onder de wet maar onder de genade zijn?' (Rom. 6:15).

Het antwoord was weer: 'volstrekt niet'. En in de toelichting daarop legt hij uit dat 'onder de genade' een geheel ander leven geeft, namelijk in

'nieuwigheid des geestes' (Rom. 7:6, SV).

En dat correspondeert met

'nieuwigheid des levens' (Rom. 6:4, SV).

Vrijgemaakt van de wet. Dat inspireert Paulus zijn volgende twee vragen in het betoog en die gaan helemaal over de wet. De eerste vraag die dan volgt is:

'Wat zullen wij dan zeggen? Is de wet zonde?' (Rom. 7:7).

Merk op dat deze vraag weer logisch volgt op het voorgaande. Als de wet iets is waar we vrijgemaakt van moeten worden, is hij dan iets slechts? Is de wet zonde?

Paulus' antwoord hierop is weer: 'volstrekt niet'. En nadat hij heeft uitgelegd dat de wet heilig is en het gebod heilig en rechtvaardig en goed is, brengt hem dit tot zijn laatste vraag:

'Is dan het goede mij de dood geworden?' (Rom. 7:13).

Deze laatste twee vragen horen bij elkaar. Ze beschrijven ons het doel, of liever gezegd een doel van de wet.

Daar zullen we naar gaan kijken in het vervolg van deze studies in Romeinen 6 en 7. We proberen te doorgronden wat Paulus bedoelt met

'Wat ik namelijk teweegbreng, doorzie ik niet, want niet wat ik wil, dat doe ik, maar wat ik haat, dat doe ik' (Rom. 7:15)

en

'nu ben ik het echter niet meer die dit teweegbrengt, maar de zonde die in mij woont.' (Rom. 7:17).

We zullen ook nogmaals, maar nu wat uitvoeriger, gaan kijken naar die bij velen bekende tekst.

'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam van deze dood?' (Rom. 7:24).

Hoofdstuk 2

Verschillende wetten

Als je Romeinen 7 aandachtig genoeg leest, merk je op dat Paulus van verschillende ‘wetten’ spreekt. Tot en met vers 20 heeft Paulus het over de wet waaronder Israël leefde en in het bijzonder de tien geboden. In de verzen 7 tot en met 12 heeft hij het over een specifiek gebod, namelijk het tiende, het gebod dat de begeerte verbiedt.

Paulus beschrijft daar hoe juist door de toepassing van dat gebod de zonde in hem levend is geworden. Bijna onbegrijpelijk schrijft hij dat hij voorheen zonder de wet leefde (Rom. 7:9). Waarom bijna onbegrijpelijk? Wel, Paulus getuigde toch naderhand van zichzelf dat hij als Farizeeër onberispelijk leefde naar de gerechtigheid die uit de wet is (Fil. 3:5)? Wat bedoelde hij daar dan mee? Hij heeft het daar over zijn uiterlijke wetsbetrachting zonder dat hij de geestelijke kracht van de wet kende. Zo leefde hij eertijds ‘zonder de wet’.

Hij kwam er echter achter dat de wet geestelijk is. Feitelijk was hij precies hetzelfde als de jonge, rijke overste die tot de Heere kwam met de vraag wat hij moest doen om het eeuwige leven te beërven. Triomfantelijk kon hij ervan getuigen dat hij alles wat de Heere hem uit de wet voorhield ijverig deed. We kunnen bijna de blijdschap in zijn stem horen wanneer hij zegt:

‘De jongeman zei tegen Hem: Al deze dingen heb ik in acht genomen van mijn jeugd af; wat ontbreekt mij nog?’ (Mat. 19:20).

Maar dan confronteert de Heere hem met de wijdte en de geestelijke kracht van de wet, die de zondige begeerte naar geld en goed bij hem blootleegt. ‘Verkoop wat u hebt en geef het aan de armen’, was teveel gevraagd, ondanks de beloofde schat in de hemel.

Op die manier kwam het gebod ook in Paulus' leven en dat gebod werd hem de dood.

Vanaf vers 21 spreekt Paulus over nog twee andere wetten. Laten we eerst de verzen waar het om gaat onder elkaar zetten.

*'Ik ontdek dus **deze wet** in mij: als ik het goede wil doen, is het kwade dicht bij mij.'* (Rom. 7:21).

*'Want naar de innerlijke mens verheug ik mij in de **wet van God**.'* (Rom. 7:22).

*'Maar in mijn leden zie ik **een andere wet**, die tegen de **wet van mijn verstand** strijd voert en mij tot gevangene maakt van **de wet van de zonde**, die in mijn leden is.'* (Rom. 7:23).

*'Zo dien ik dan zelf wel met het verstand **de wet van God**, maar met het vlees **de wet van de zonde**.'* (Rom. 7:26).

Ik denk dat Paulus hier spreekt over vier wetten.

1. de wet: als ik het goede wil doen, is het kwade dicht bij me.
2. de wet van mijn verstand
3. de wet van God
4. de wet van de zonde

We zullen ze alle vier apart doornemen en bezien wat het verband ertussen nu eigenlijk is.

1. Als ik het goede wil doen, is het kwade dichtbij me

We zouden deze wet als een wetmatigheid kunnen omschrijven. Er valt niet aan te ontkomen. Deze wetmatigheid heeft Paulus in een paar verzen eerder uitvoeriger omschreven.

‘Wat ik namelijk teweegbreng, doorzie ik niet, want niet wat ik wil, dat doe ik, maar wat ik haat, dat doe ik. En als ik dat doe wat ik niet wil, val ik de wet bij dat zij goed is.’ (Rom. 7:15, 16).

Paulus’ redenering is dat als ik het goede wil doen, maar het tegengestelde doe, er met mij iets mis is en niet met de wet. Als ik ernaar verlang om de wet te vervullen dan stem ik toe dat de wet het goede is. Als ik dus niet het goede doe, is er niets mis met de wet, maar zit er een probleem bij mij. Dit is de wetmatigheid die Paulus bij zichzelf ontdekte en die elke christen kent.

Zo ook in vers 18.

‘Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, niets goeds woont. Immers, het willen is er bij mij wel, maar het goede teweegbrengen, dat vind ik niet.’ (Rom. 7:18).

Dat is de wetmatigheid. Er woont ‘niets goed’ in het vlees. Het willen kan er wel zijn; dat is dan de wet van het verstand. Die andere wet is alleen sterker; die wet, die ervoor zorgt dat we weten dat er niets goeds in ons woont.

Deze wet, ‘als ik het goede wil doen, is het kwade dicht bij mij’ is het tegengestelde van de wet van het verstand.

2. De wet van mijn verstand

‘De wet van mijn verstand’ of van mijn gemoed is ook een wet die eigen is aan de christen. Het is geen wet buiten hem of haar, maar een wet binnenin zichzelf, waarnaar hij wenst te leven. Het is de wet waarmee hij volledig aan Gods volmaakte norm wil voldoen.

Deze wet is de wet waarmee de christen zich verheugt in de wet van God.

‘Want naar de innerlijke mens verheug ik mij in de wet van God.’

De innerlijke mens verheugt zich dus in de wet van God. Het vlees verzet zich daar juist tegen en jaagt eigen inzichten na en weerhoudt de christen ervan 'het goede' te doen.

3. De wet van God

Dit is, lijkt mij, de volledig geopenbaarde wil van God. De wet niet alleen in uiterlijke vorm, maar ook geestelijk. Deze wet van God sluit aan bij de wet van het verstand. De wet van het verstand ziet de schoonheid en volmaaktheid van die wet van God en verlangt ernaar. Niet alleen in haar uiterlijke hoedanigheid, maar ook in haar geestelijke kracht.

Dat verlangen is er omdat die innerlijke mens één is met Christus. Daar gaat geheel hoofdstuk 6 over. Gekruisigd met, gestorven met, begraven met Christus, opdat zoals Hij is opgewekt tot de heerlijkheid van de Vader wij ook in de nieuwheid van het leven zouden wandelen. Dat is de inwendige mens. Die inwendige mens dient ook een wet; niet de wet van Sinäi, maar de wet van de geest van het leven (Rom. 8:2).

Daarom heet die wet ook de wet van de geest van het leven **IN** Christus Jezus. De nieuwe mens wil wandelen naar Gods gedachten, naar Zijn wil in het opstandingsleven van Christus. Dát is het nieuwe leven. Dat is leven naar de wet van God en naar de innerlijke mens zich verheugen in de wet van God. Dat is iets heel anders dan een uiterlijke en stipte wetsbetrachting. Daar kan de innerlijke mens helemaal niet tevreden mee zijn. Het gaat veel dieper en veel hoger. De wet is geestelijk.

De geestelijke mens wandelt niet naar de wet van het vleselijke gebod, maar naar de kracht van het onvergankelijke leven (Heb. 7:16, SV).

4. De wet van de zonde

Die andere wet, die ervoor zorgt dat ik het goede doe neemt me gevangen onder de wet van de zonde. In Romeinen 8 wordt die genoemd de wet van de zonde en van de dood. Wat is dat dan voor een wet?

Ik denk dat we op het juiste spoor zitten als we zeggen dat dit dezelfde wet is als waarin 'de wet van mijn verstand' zich verheugt, althans diezelfde wet in zijn geestelijke en veroordelende kracht. Voor de nieuwe mens in mij is die wet tot vreugde en tot blijdschap omdat ik Christus erin vindt en weet dat Hij aan Gods volmaakte eis heeft voldaan zelfs tot in de dood. Diezelfde wet wordt voor de oude mens de wet van de zonde en van de dood. Het is de wet van God zonder Christus. Zonder Christus ben ik onder de zonde, wet of geen wet. De wil van God is voor mij een onmogelijke opgave als ik alleen naar de wet in mijn leden kijk. Het loon op de zonde is de dood. Zo wordt voor mij Gods heerlijke wet een wet van de zonde en van de dood als ik Christus er niet in zie.

Het is de geestelijke mens met het oog op Christus en de vleselijke mens zonder Christus verenigd in één persoon van wie we in Romeinen 7 lezen. Dat geeft de uitroep:

'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam van deze dood?' (Rom. 7:24).

We moeten deze vraag niet lezen alsof Paulus Romeinen 6 nog niet geschreven had. Toen Paulus de vraag stelde wist hij het antwoord allang. Dat antwoord geeft hij hier ook.

'Ik dank God, door Jezus Christus, onze Heere.' (Rom. 7:25).

Vraag en antwoord worden als het ware in één adem uitgesproken. Paulus wist hoe hij om moest gaan met die wet in zijn leden die hem gevangen nam onder de wet van de zonde in zijn leden. Het was onmogelijk om de kracht van de wet in zijn leden te overwinnen. Hij werd erdoor gevangen genomen. Het werd hem een onmogelijkheid om zich daaruit vrij te worstelen. Er was maar één weg naar de vrijheid.

'Zo dient ook u uzelf te rekenen als dood voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus, onze Heere. (Rom. 6:11).

Of nog een keer in de woorden van de SV:

'Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus Jezus, onze Heere.'

We mogen de woorden van Romeinen 7:24 niet losmaken van het vers dat erop volgt. We mogen de woorden van dit vers niet als een vrome klacht op onze lippen nemen zonder dat we op zijn minst iets van de bevrijdende kracht van het werk van de Heere Jezus Christus kennen. Zonder de kennis van 'de wet van mijn verstand' is het 'ik ellendig mens' de uitspraak van een zieke geest of nog erger van een hypocriet die met al zijn zondigheid meent zonder Christus nog iets te kunnen betekenen voor God.

Het is precies hetzelfde met vers 14.

'Want wij weten dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde.' (Rom. 7:14).

Waar die komma ook moet staan, voor of achter 'verkocht', het gaat hier om de tegenstelling tussen het geestelijk zijn van de wet en vleselijk verkocht zijn onder de zonde.

Zonder de context van dit vers en dat is in elk geval de gehele redenering van Paulus in hoofdstuk 6 en 7, is dit vers onbegrijpelijk en laat ieder mens zonder hoop. Dit is juist het punt! De man die hier spreekt is niet alleen vleselijk verkocht onder de zonde; geestelijk was hij vrijgekocht van de zonde en ademde hij de vrijheid in Christus. Laten we de tekst van Romeinen 6:11 er voor alle duidelijkheid nog maar een keer bijhalen:

'Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor dat gij wel der zonde dood zijt,...'

Inderdaad: houd het daar maar voor, want het is zo.

'... maar Gode levende zijt in Christus Jezus, onze Heere.'

Dit is de andere kant. Er is meer dan vleselijk verkocht zijn onder de zonde: er is de vereniging van de mens met Christus in Zijn dood en opstanding. Dat is niet de vleselijk verkochte mens, maar de geestelijke mens (1 Kor. 2:15). Voor de natuurlijke¹ mens is dit allemaal maar dwaasheid. Die wil deze dingen daarom ook niet aannemen (1 Kor. 2:14). Die kan misschien nog wel jammeren over 'vleeselijk verkocht' en zo, maar die bedoelt er dan iets anders mee dan wat Paulus bedoelt. Paulus zegt nog iets anders.

De man die schrijft 'ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde' schrijft in dezelfde context:

*'En als ik dat doe wat ik niet wil, val ik de wet bij dat zij goed is. Nu ben **ik** het echter **niet meer** die dit teweegbrengt, maar de zonde die in mij woont. (Rom. 7:16, 17).*

Ik niet meer! Deze man was vrijgemaakt van de wet van de zonde en van de dood, namelijk door de wet van de geest van het leven in Christus Jezus. Hij kon zeggen: 'ik niet meer, maar de zonde in mij.'

Hij 'hield het ervoor' dat hij der zonde dood was, maar Gode levende in Christus Jezus onze Heere.

De wet der zonde komt ook in de eerste verzen van Romeinen 8 ter sprake. Romeinen 8 hoort ook helemaal bij de context van de twee hoofdstukken ervoor. Daar staat deze wet van de zonde tegenover de wet van de Geest van het leven. Deze laatste wet heeft Paulus vrijgemaakt van de wet van de zonde en van de dood.

¹ Grieks *psuchikos*, 'zielijke'.

*'Want de **wet van de Geest van het leven** in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van **de wet van de zonde en van de dood.**' (Rom. 8:2).*

Hier staat het onderscheid tussen het oude en het nieuwe bestel. De wet van de zonde en van de dood kon geen leven geven. Ze veroordeelde alleen maar. Daarom heet ze ook zo.

Met de opstanding van Christus is er een nieuwe wet voor in de plaats gekomen. Die wet kan **alleen maar** leven geven. Daarom heet ze de wet van de geest van het leven. Dit is een geheel nieuwe wet. Daarin leefde Paulus. Het is het doel van zijn onderwijs dat wij daar ook in leven. Het is een nieuwe wet in een nieuwe schepping. Lees die woorden 'in Christus Jezus' erbij. Het is de wet van de Geest van het leven **in** Christus Jezus. Buiten Hem is het onmogelijk om deze wet te begrijpen. De wet die bevrijdt en vrijheid en leven geeft.

Hoofdstuk 3

Ik

Ik loop het risico in herhaling te gaan vallen als ik bijna alle verzen die we in het vorige hoofdstuk hebben gezien nog een keer ga bespreken vanuit een ander perspectief. Die herhaling moeten we dan maar op de koop toe nemen. Het onderwerp is te belangrijk om er zomaar lichtjes overheen te wandelen.

Dat andere perspectief zijn de woordjes 'ik' en 'mij'. Paulus gebruikt ze veelvuldig in Romeinen 7:13-25 en ook op verschillende wijze. Hij bedoelt met 'ik' de ene keer iets anders dan de andere keer. Het is belangrijk om ons hier bewust van te zijn en ook te onderscheiden wat hij iedere keer bedoelt.

Ik zal eerst laten zien wat ik bedoel met dat onderscheiden gebruik van het woordje 'ik' aan de hand van een tekst die niet in deze brief staat, maar wel alles te maken heeft met Romeinen 7:13-26.

'Want ik ben door de wet voor de wet gestorven, opdat ik voor God zou leven. Ik ben met Christus gekruisigd; en niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij; en voor zover ik nu in het vlees leef, leef ik door het geloof in² de Zoon van God, Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven.' (Gal. 2:19, 20).³

² Hier staat in het Grieks: 'door het geloof van de Zoon van God'. We leven niet door ons eigen geloof, maar door de getrouwheid, trouw, geloof, van Christus in Zijn leven onder de wet, Zijn getrouwheid tot aan de dood en Zijn opstanding uit de doden.

³ Om het niet nodeloos ingewikkeld te maken, ga ik voorbij aan de mogelijkheid van het Grieks om 'ik' op twee manieren weer te geven. 'Leef' zonder meer betekent 'ik leef'. Dat is in het Grieks aan de uitgang van het werkwoord te zien. Het persoonlijk voornaamwoord 'ik' zit dus ingebouwd in het werkwoord. Er kan ook expliciet *egoo*, 'ik' bij staan. Dat gebeurt dan dikwijls voor extra nadruk: 'ik en niet iemand anders' of iets dergelijks.

Allereerst zegt hij dat hij door de wet voor of aan de wet gestorven is, opdat hij voor God zou leven. Dit is het equivalent van Romeinen 6:14.

'U bent namelijk niet onder de wet, maar onder de genade.'

Hóe hij voor de wet gestorven is zegt hij door de woorden 'ik ben met Christus gekruisigd'. Tot zover heeft hij het steeds over dezelfde 'ik'.

Ik ben gestorven.

Ik leef voor God.

Ik ben met Christus gekruisigd.

Maar dan komt er een verrassende wending: en niet meer ik leef. Wat bedoelt hij nou? Eerst zegt hij: 'ik ben voor de wet gestorven, opdat ik voor God zou leven', maar direct daarna zegt hij dat hij niet meer leeft;

*'en niet meer ik leef, maar **Christus** leeft in mij'.*

Dit is het geheim van Romeinen 6. De 'ik' identificeert zich volledig met Christus in Zijn dood en opstanding en Zijn leven voor God. Dat is Romeinen 6:4.

'Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat evenals Christus uit de doden is opgewekt tot de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven zouden wandelen. (Rom. 6:4).

Voor zover hij nu in het vlees leeft, leeft hij dat door het geloof van de Zoon van God. Dat is de verklaring van het zinnetje 'niet meer ik, maar Christus in mij'. Hij zegt: Ik leef dan wel, maar dat is door het geloof van de Zoon van God. Het is een leven onder andere identiteit. Ik leef, maar het is het leven van Christus in mij.

Dat geeft ons het volgende idee bij deze tekst.

Ik ben **gestorven** (met Christus)
Opdat ik voor God zou **leven**

Ik ben **gekruisigd** met Christus
Niet ik leef, maar Christus in mij, Die uit de doden is
opgewekt.

Als we deze identificatie met Christus goed in de gaten houden, is het mogelijk om Paulus' betoog in Romeinen 7 ook goed te volgen. Laten we eerst eens kijken naar het woordje 'ik' in de verzen 16 en 17.

'En als ik dat doe wat ik niet wil, val ik de wet bij dat zij goed is. Nu ben ik het echter niet meer die dit teweegbrengt, maar de zonde die in mij woont. (Rom. 7:16, 17).

'Ik' doe wat 'ik' niet wil. Ik wil leven volgens God volmaakte wet, maar dat doe ik niet. Dit is de 'ik' die ernaar verlangt om het goede te doen, maar dat maar niet voor elkaar krijgt. De wet is dus goed. Dat stem ik op deze manier toe, omdat ik ernaar verlang om die in al haar facetten te houden. Het wil me maar niet lukken.

De oplossing voor dit eindeloze conflict is de oplossing die Paulus al eerder in het zesde hoofdstuk heeft aangedragen. 'Ik' doe⁴ het helemaal niet meer! Het is de zonde die in mij woont die het teweegbrengt. Dat is de grote bevrijding. Het is de zonde die in mij woont, die alles uitwerkt wat niet goed is. Dat doe ik niet...

'Wacht even', zal je misschien zeggen. 'Dit opent alle deuren voor losbandigheid. Dit kán de leer van Paulus niet zijn. Elke kwade gedachte, elke daad die niet strookt met Gods Woord wimpelt hij zo wel heel makkelijk af. Dat doe ik niet, dat is de zonde...'

⁴ De HSV gebruikt hier heel terecht een ander woord in de vertaling dan in vers 16. Er worden in dit gedeelte van Romeinen 7 verschillende woorden voor 'doen' gebruikt.

Dat je bij deze uitleg van vers 17 zo denkt, kan ik begrijpen. Maar bedenk alsjeblieft ook dat dit vers in de brede context van hoofdstuk 6 en 7 staat. Het is geen uitspraak die je op zichzelf mag lezen. Het is natuurlijk helemaal Paulus' bedoeling niet om aan te zetten tot losbandigheid. Deze Schriftplaatsen zijn bedoeld om de christen vast te stellen in zijn geloof; zodat hij vaststaat en zich niet iedere keer van de wijs laat brengen door zijn eigen wispelturigheid, maar in de wetenschap leeft van een nieuwe identiteit in Christus.

Wat bedoelt Paulus nu met die uitspraak 'nu ben ik het echter niet meer die dit teweegbrengt'? Laten we ons eens concentreren op die woordjes 'niet meer ik'. Die zijn we net in Galaten 2:20 ook al tegengekomen en samen met Romeinen 7:20 zijn dit de enige Schriftplaatsen waar we de Griekse uitdrukking tegenkomen, *ouketi egoo*.

Ik schrijf ze nog een keer uit.

*'Nu ben ik het echter **niet meer** die dit teweegbrengt, maar de zonde die in mij woont. (Rom. 7:17).*

*'Als ik nu dat doe wat ik niet wil, breng ik dat **niet meer** teweeg, maar de zonde die in mij woont.'* (Rom. 7:20)

*'Ik ben met Christus gekruisigd; en **niet meer ik** leef, maar Christus leeft in mij; en voor zover ik nu in het vlees leef, leef ik door het geloof in⁵ de Zoon van God, Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven.'* (Gal 2:20).

In de eerste plaats staat er in de Griekse tekst op de plaats van de woorden die ik heb vetgedrukt dezelfde uitdrukking: *ouketi egoo*. Je vindt ze alleen hier in het nieuwe testament en we worden als het ware uitgedaagd om ze samen te lezen en ze elkaar te laten uitleggen.

⁵ Niet vergeten! Hier moet staan 'door het geloof **van** de Zoon van God'.

In de tweede plaats bevestigt Paulus in Romeinen 7:20 wat hij in vers 17 al gezegd heeft. Hij schrijft het twee keer op. Die eerste keer was echt geen vergissing van hem. Het staat er echt; niet meer ik, maar de zonde.

In de derde plaats moeten we ook de verzen tussen vers 17 en 20 in lezen. Daar staat iets heel belangrijks. Dat is vers 18.

‘Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, niets goeds woont.’

Paulus was er door harde lessen achter gekomen dat er in hem, dat is dus in zijn vlees, niets goeds woonde. Dat is niet alleen maar iets wat hij voelde of wat hij vermoedde. Dat is iets wat hij **wist**.

Je begrijpt inmiddels wel dat Romeinen 7 lezen zonder Romeinen 6 vragen om moeilijkheden is. Dus laten we dat hoofdstuk er ook nog maar een keer bij betrekken om tot een goed begrip van dit ‘niet meer ik’ te kunnen komen. Paulus gebruikt dit woord voor ‘weten’, *eidoo*, in Romeinen 6 ook tweemaal, de eerste keer in vers 9.

*‘**Wetende**, dat Christus, opgewekt zijnde uit de doden, niet meer sterft; de dood heerst niet meer over Hem.’* (Rom. 6:9, SV).

Dus Paulus wist dat in hem, in zijn vlees, geen goeds woonde, maar ook dat Christus, opgewekt uit de doden, niet meer sterft en dat de dood niet meer over Hem heerst. Dit feit, deze wetenschap, gebruikt Paulus om tot de aansporing van vers 11 te komen.

‘Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus Jezus, onzen Heere.’ (Rom. 6:11).

‘Der zonde dood, maar Gode levende in Christus Jezus’!

Ten vierde. Degene die Romeinen 7:17 schreef was ook degene die Romeinen 6:2 heeft geschreven.

‘Hoe zullen wij, die aan de zonde gestorven zijn, nog daarin leven?’ (Rom. 6:2).

Hier is geen sprake van een man die zelfs maar denkt aan een leven in losbandigheid. Zo kón hij en wilde hij niet eens meer denken. Dat was een onmogelijkheid voor hem. Iedereen die deze verkeerde conclusie wilde trekken, had er nog helemaal niets van begrepen.

Lees de bovenstaande vier punten nog eens rustig door en laat ze goed op je inwerken. Ik va ze hieronder nog een keer samen.

1. *ouketi egoo*, ‘niet meer ik’ komt in het nieuwe testament driemaal voor, namelijk in Galaten 2:20 en Romeinen 7:17 en 20.
2. Paulus herhaalt vers 17 in vers 20. Het was geen vergissing van hem, dat hij schreef ‘niet meer ik, maar de zonde’. Hij meende het met ernst en hij vond het belangrijk om het te benadrukken.
3. Hij wist twee dingen; dat er in zijn vlees geen goed woonde en dat Christus uit de doden opgewekt zijnde, niet meer sterft.
4. Paulus was in leer en leven verre van losbandigheid en wetteloosheid.

In deze drie verzen met *ouketi egoo* spreekt Paulus als de man die zichzelf volledig kan identificeren met het werk van Christus. ‘Der zonde dood, maar Gode levende in Christus Jezus, onze Heere’.

Hij was met Christus gekruisigd, met Hem gestorven en met Hem begraven.

*'Dit wetende, dat onze oude mens **met Hem gekruisigd** is, opdat het lichaam der zonde tenietgedaan worde, opdat wij **niet meer de zonde dienen.**'* (Rom. 6:6, SV).

*'Indien wij nu **met Christus gestorven** zijn, zo geloven wij, dat wij ook **met Hem zullen leven**'* (Rom. 6:8, SV).

*'Wij zijn dan **met Hem begraven**, door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo **ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.**'* (Rom. 6:4, SV).

Zie je wat Paulus bedoelt? De kruisiging, dood en begrafenis van Christus had iets in hem gewerkt; en dat was gebeurd met een doel. Niet meer de zonde dienen; met Hem leven; en in nieuwigheid des levens wandelen. Dat is wat Paulus bedoelt met Romeinen 7:17.

'Nu ben ik het echter niet meer die dit teweegbrengt, maar de zonde die in mij woont.' (Rom. 7:17).

Hij niet meer. Nee, natuurlijk niet; dat kon ook niet. Hij hield het ervoor dat hij met Christus gekruisigd, gestorven en begraven was. Hij deed het niet meer, maar de zonde. Wat moest hij met de zonden doen? Niet ertegen vechten, maar die voor dood rekenen; of beter, hij moest zichzelf als dood voor de zonde rekenen.

Romeinen 7:17 en 20 zijn een voorbeeld van hoe Paulus met Romeinen 6:11 omging. Hij wist dat er in zijn vlees niets goeds woonde. Dat wist hij. Hij wist ook dat Christus Jezus tot zonde was gemaakt (2 Kor. 5:21) en Zich voor hem, Paulus, had overgegeven. Voor zover hij nog in het vlees leefde, waarvan hij dus wist dat er niets goeds in woonde, leefde hij dat door het geloof van de Zoon van God. De Zoon van God, Die de

zonde in het graf had achtergelaten en nu leeft. De dood heerst niet meer over Hem.

Dit was het geheim waarom Paulus zo vrijmoedig kon zeggen:

‘niet meer ik, maar de zonde’.

Het was omdat hij ook kon zeggen:

‘niet meer ik, maar Christus’.

De oude Paulus leefde niet meer en wat de nieuwe Paulus leefde, dat leefde hij door het geloof van de Zoon van God, Die Zich voor hem had overgegeven.

‘Niet meer ik, maar de zonde’ van Romeinen 7:17 kan en mag je niet lezen zonder ‘niet meer ik, maar Christus’ van Galaten 2:20 en de uitleg daarvan in Romeinen 6. Hij is het nieuwe Leven. In Hem is geen zonde en verderf. Als we weten dat we in Christus Jezus zijn, als we weten dat Hij Zichzelf voor ons heeft overgegeven, kunnen we het Paulus naspreken:

‘Als ik nu dat doe wat ik niet wil, breng ik dat niet meer teweeg, maar de zonde die in mij woont.’ (Rom. 7:20).

Houd ze bij elkaar:

‘niet meer ik, maar de zonde’

‘niet meer ik, maar Christus’.

Want Hij is ons Leven.

Hoofdstuk 4

De Wet is geestelijk

Paulus stelt in Romeinen 7:14 de wet en 'ik' lijnrecht tegenover elkaar.

'Want wij weten dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde.' (Rom. 7:14).

Ik ben vleeselijk, maar de wet is geestelijk. Wat Paulus hiermee bedoelt, heeft hij al min of meer duidelijk gemaakt. Hij had het in zijn 'eertijds' kunnen weten. Hij had kunnen weten dat de wet een dieper begrip vroeg dan slechts het uiterlijk onderhouden van allerlei wetten en geboden. Ongetwijfeld kende hij de woorden uit Psalm 119, 'Uw gebod is zeer wijd' (Ps. 119:96, SV). Natuurlijk had hij in de wet en de profeten wel gelezen over de besnijdenis van het hart. Tegen Israël sprak Hij toen zij de wet nog maar net ontvangen hadden over het besnijden van het hart.

'Maar alleen voor uw vaders heeft de HEERE liefde opgevat om hen lief te hebben, en Hij heeft hun nageslacht na hen, u, uit al de volken verkozen, zoals het heden ten dage nog is. Besnijdt dan de voorhuid van uw hart en wees niet langer halsstarrig.' (Deut. 10:15, 16).

Paulus heeft dit als Farizeeër gelezen. Paulus heeft dit als wetsgeleerde geweten. En toch was hij er blind voor. Dit is het geestelijke van de wet.

De Heere geeft niet alleen de opdracht om het hart te besnijden, Hij geeft het ook als een belofte. Israël zal na vele afdwalingen en afgoderij tot inkeer komen; niet in eigen kracht of naar eigen inzicht, maar als een machtig werk van de Heere. Hij zal hun het hart besnijden. Aan het eind van Deuteronomium is het geen opdracht meer, maar een onvoorwaardelijke belofte.

*'Het zal gebeuren, wanneer al deze dingen, de zegen en de vervloeking die ik u voorgehouden heb, over u komen, dat u het weer ter harte zult nemen onder alle volken waarheen de HEERE, uw God, u verdreven heeft. En u zult zich bekeren tot de HEERE, uw God, en Zijn stem gehoorzaam zijn, u en uw kinderen, met heel uw hart en met heel uw ziel, overeenkomstig alles wat ik u heden gebied. Dan zal de HEERE, uw God, een omkeer brengen in uw gevangenschap en Zich over u ontfermen. Hij zal u weer bijeenbrengen uit al de volken waarheen de HEERE, uw God, u verspreid had. Al bevonden uw verdrevenen zich aan het einde van de hemel, toch zal de HEERE, uw God, u vandaar bijeenbrengen en u vandaar weghalen. En de HEERE, uw God, zal u naar het land brengen dat uw vaderen in bezit hadden, en u zult het weer in bezit nemen; en Hij zal u goeddoen en u talrijker maken dan uw vaderen. **De HEERE, uw God, zal uw hart en het hart van uw nageslacht besnijden, om de HEERE, uw God, lief te hebben met heel uw hart en met heel uw ziel, zodat u leven zult.*** (Deut. 30:1-6).

Dit is de vervulling van de wet! Lief hebben met heel uw hart en met heel uw ziel. Die vervulling geeft leven, maar daar gaat wel een besnijding van het hart aan vooraf. Paulus heeft deze woorden voor zijn bekering gelezen; hij moet ze uit zijn hoofd hebben gekend; maar hij had er niets van begrepen. Dat was omdat hij vleselijk was en de wet geestelijk.

Honderden jaren later houdt de Heere het door de profeet Jeremia het volk ook voor.

'Besnijd u voor de HEERE en doe de voorhuid van uw hart weg, mannen van Juda en inwoners van Jeruzalem; anders zal Mijn grimmigheid uitslaan als een vuur en branden zonder dat iemand kan blussen, vanwege uw slechte daden.' (Jer. 4:4).

Als leraar in Israël heeft Paulus deze woorden meermalen gelezen en ze het volk misschien ook wel voorgehouden; maar uit het vervolg van zijn leven is het overduidelijk dat hij er zelf niets van had begrepen. De wet is geestelijk en hij was vleeselijk, ‘verkocht onder de zonde’.

Paulus gebruikt het beeld van de besnijdenis zelf ook in zijn brief aan de Romeinen. Daar laat hij zelf zien wat deze besnijdenis van het hart betekent. In het laatste gedeelte van hoofdstuk 2 toont hij aan dat de besnijdenis, de ‘letterlijke’ besnijdenis, dus de besnijdenis in het vlees, alleen nut heeft als je de wet doet. Als je de wet overtreedt kan je net zo goed niet besneden zijn. Dan heeft die hele besnijdenis geen enkele zin en geen enkel nut. De besnijdenis verplicht dus tot een volledig onderhouden van de wet.

Andersom gold het ook. Als iemand die niet besneden was, dus een heiden, een niet-Jood, de wet volkomen volbracht, zou diens voorhuid tot besnijdenis gerekend worden. Dit reduceert de besnijdenis tot niet meer dan een teken. De besnijdenis van het vlees heeft in zichzelf geen enkele kracht. De besnijdenis moest Israël (en ons) iets leren wat veel dieper ging dan alleen maar het uiterlijke teken dat hen kenmerkte als het uitverkoren volk en de nakomelingen van Abraham en de kinderen van het verbond. De besnijdenis had een geestelijke betekenis. Dit alles leert Paulus in Romeinen 2:25-29.

‘Want de besnijdenis heeft wel nut als u de wet houdt, maar als u een overtreder van de wet bent, is uw besneden zijn tot onbesneden zijn geworden. Als dan een onbesnedene de verordeningen van de wet in acht neemt, zal zijn onbesneden zijn dan niet tot besnijdenis gerekend worden? En zal hij die overeenkomstig de natuur onbesneden is, maar die de wet volbrengt, u dan niet oordelen, die mét de letter van de wet en de besnijdenis een overtreder van de wet bent? Want niet h j is Jood die het in het openbaar is, en niet dát is besnijdenis die in het openbaar in het vlees plaatsvindt, maar hij is Jood die het in het verborgene is, en dát is besnijdenis, die van het hart is, naar de

geest, niet naar de letter. Zijn lof is niet uit mensen maar uit God.'
(Rom. 2:25-29).

Dat de besnijdenis in zichzelf geen enkele kracht doet lezen we ook in Paulus' brief aan de Galaten. Juist deze heidense gelovigen waren onder invloed van dwaalleraren tot de conclusie gekomen dat zij zich moesten laten besnijden om zo ingelijfd te worden bij het volk van Israël. Door die besnijdenis verplichtten zij zich dus tot onderhouden van de wet in al zijn facetten. Overtreding van de wet maakte hun besnijdenis waardeloos en vanaf dat moment dus ook hun nieuwverworven geloof. Toen Paulus dit ter ore kwam was hij daar ongekend fel over. De brief die hij schrijft breekt dit onderwijs van de vermoedelijk Joodse dwaalleraren tot de grond toe af. Hij beëindigt zijn brief met de mededeling dat de besnijdenis geen enkele kracht heeft in Christus Jezus.

'Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht, noch voorhuid, maar een nieuw schepsel.' (Gal. 6:15, SV).

Een nieuw schepsel is een nieuwe schepping. Dat is de vertaling van het woord. Als we dit vergelijken met 2 Korinthe 5:17 en de context daarvan, begrijpen we dat deze nieuwe schepping alles te maken heeft met de opstanding van de Heere Jezus Christus.

De besnijdenis van het hart, in⁶ de geest, niet naar de letter, van Romeinen 2 geeft ons een indicatie van wat het betekent dat de wet geestelijk is. De ware besnijdenis vindt in het hart plaats. Het naleven van de geboden en voorschriften van de wet is niet alleen een zaak van uiterlijkheden. Het grijpt diep in het hart in. Dat is niet iets wat pas bekend werd in de dagen van Paulus, maar zoals we gezien hebben was dit het onderwijs van de wet zelf; een besnijdenis van het hart.

Paulus had het geestelijke van de wet bij ondervinding leren kennen. Die ervaring lezen we in Romeinen 7. Daar schrijft hij dat hij 'eertijds'

⁶ Niet 'naar' van de HSV.

zonder de wet leefde (Rom. 7:9). Naar de letter is dat natuurlijk niet waar. Paulus leefde juist dag en nacht mét de wet. Zijn hele leven werd bepaald door de wettelijke bepalingen. Misschien dacht hij dat hij de wet vervulde, maar hij was daar wel heel verre van. Daar kwam hij achter toen hij het geestelijke van de wet leerde kennen. Hij meende dat hij het leven verdiende door zijn wetsbetrachting, maar hij kreeg de dood. De toepassing van het tiende gebod van de stenen tafelen maakte de zonde in zijn hart springlevend en dat betekende zijn eigen dood.

'Ik nu leefde voorheen zonder wet, maar toen het gebod kwam, is de zonde weer levend geworden. Ik echter ben gestorven.'
(Rom. 7:9).

Dit is de realiteit van vers 14.

'Want wij weten dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde.' (Rom. 7:14),

De wet kán het leven helemaal niet geven. Dat probleem zit hem niet in de wet, maar in de mens. De mens is vleeselijk en de wet is geestelijk. Daar zit een onoverbrugbare kloof voor de mens die verkocht is onder de zonde.

Er is nog een ander aspect van het geestelijke van de wet. Paulus wist zich 'verkocht onder de zonde'. Met geen mogelijkheid kon hij zichzelf loskopen. Geen enkele manier van leven kon ervoor zorgen dat hij van de slavernij van de zonde af kon komen. De zonde heerste over hem. Dat zegt hij feitelijk met 'ik ben gestorven'. Wat hij leerde was dat hij **vrijgekocht** moest worden door een Ander. Daarom de vraag in vers 24,

'ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam van deze dood?' (Rom. 7:24).

Hij vraagt niet **wat** hem kan verlossen, maar **Wie** hem kan verlossen. Er moest betaald worden voor hem. Die verlossing door betaling vinden we in het woord *apolutroosis* in bijvoorbeeld Romeinen 8:23.

*'En dat niet alleen, maar ook wijzelf, die de eerstelingen van de Geest hebben, ook wij zelf zuchten in onszelf, in de verwachting van de aanneming tot kinderen, namelijk de **verlossing** van ons lichaam.'* (Rom. 8:23).

Die prijs is betaald. Het Woord is vlees geworden (Joh. 1:14) en is daarmee onder de wet gekomen. Hij is Mens geworden, waarachtig Mens, met één verschil: Hij was niet 'verkocht onder de zonde'. Hij volbracht de wet volkomen, zelfs tot het uiterste, de dood van het kruis (Fil. 2:8). Ook de woorden uit Galaten 3 zijn de wet.

'Vervloekt is ieder die aan een hout hangt' (Gal. 3:13).

Zover ging de Heere Jezus. Hij volbracht de wet zelfs tot dit woord toe. Natuurlijk geeft dit wel een probleem. De wet belooft het leven aan degenen die hem volbrengen. Hier is een Mens Die hem volbrengt en Hij eindigt aan het kruis en in het graf. Hoe kan dat? Hoe kan de Mens Die de wet volkomen deed, sterven en niet leven, terwijl dat toch de belofte van de wet was? De enige oplossing van deze impasse is de opstanding uit de doden en dat is wat er is gebeurd. Het graf kon en mocht Hem niet houden. Hij is opgestaan. Daarmee is Hij niet meer 'vleselijk' maar 'geestelijk'. De wet was 'geestelijk' en kon aan de vleselijke mens die verkocht was onder de zonde, het leven niet geven. De Mens Die de wet in het vlees volbracht, is opgestaan uit de doden en is machtig het leven te geven. Dat is een van de vele en rijke lessen van 1 Korinthe 15.

'Een natuurlijk lichaam wordt er gezaaid, een geestelijk lichaam wordt er opgewekt. Er is een natuurlijk lichaam, en er is een geestelijk lichaam. Alzo is er ook geschreven: De eerste mens

Adam is geworden tot een levende ziel; de laatste Adam tot een levendmakende Geest.' (1 Kor. 15:44, 45, SV).

Dit is ook een uitleg van het feit dat de wet geestelijk is. De wet getuigt van Christus, in Zijn dood en Zijn opstanding. De wet heeft een geestelijke betekenis en toepassing. In de wet moeten we niet een leefregel lezen om naar te handelen. We moeten Christus erin leren kennen! Dat is voor ons het doel van de wet.

Een heel aanschouwelijke vorm van onderwijs van 'de wet is geestelijk' lezen we in de geschiedenis van de rijke jongeling, over wie ik het al eerder had. Deze overste kwam bij de Heere met een vraag aangaande het eeuwige leven. Hoe kon hij dat verkrijgen? Het antwoord dat de Heere Jezus hem gaf was iets wat hij zelf had kunnen bedenken.

'Maar wilt u tot het leven ingaan, neem dan de geboden in acht.'
(Mat. 19:17).

Onderhoud de wet; doe dit en je zult leven. De overste was kennelijk nog niet helemaal zeker van zijn zaak. Daar waren vast redenen voor. In elk geval vraagt hij verder.

'Welke?'

Welke van de geboden moet ik onderhouden om het leven te krijgen? Dat is natuurlijk een hele belangrijke vraag, maar we beginnen uit dit tweegesprek wel het vermoeden te krijgen dat de jongeling niet wist van de besnijdenis van het hart. Hij wist niet dat de wet geestelijk was. Daarin leek hij sprekend op die andere jongeling, Paulus, in zijn eertijds.

De Heere geeft hem geduldig antwoord; maar in dat antwoord zit al een boodschap verborgen. Ik kan me zo voorstellen dat alle omstanders iets heel merkwaardigs hoorden in het antwoord van de Heere. De jongeling niet, gefocust als hij was op zijn eigen

inspanningen om het eeuwige leven te beërven. Wat was er zo opvallend aan het antwoord van de Heere? Nou, kijk eens goed naar de volgorde van de opsomming van de geboden die Hij de jongeling voorhoudt.

‘U zult niet doden; u zult geen overspel plegen; u zult niet stelen; u zult geen vals getuigenis afleggen; eer uw vader en moeder; en: u zult uw naaste liefhebben als uzelf.’ (Matt. 19:18, 19).

Dit is niet de volgorde zoals we ze in Exodus en Deuteronomium lezen. ‘U zult niet doden’, is het zesde gebod. ‘U zult geen overspel plegen’, is het zevende gebod en zo gaat de Heere door tot en met het negende gebod, ‘u zult geen vals getuigenis afleggen’. Iedereen die Hem hoorde, zal waarschijnlijk al in gedachten de Heere vooruit zijn gegaan en voorbereid geweest zijn op het tiende gebod, ‘u zult niet begeren’. Maar die woorden volgden niet. Plotseling ging de Kenner van alle harten terug naar het vijfde gebod, ‘eer uw vader en uw moeder’. De samenvatting staat aan het eind: ‘u zult uw naaste liefhebben als uzelf’.

De jongeling hoorde deze ogenschijnlijke verspreking van de Heere Jezus niet en triomfantelijk en vol hoop horen we hem zeggen dat hij al deze dingen vanaf zijn jeugd deed.

‘Wat ontbreekt mij nog?’ (Mat. 19:20).

Hij bedoelde: mij ontbreekt niets meer. Dat is het desastreuze gevolg van allen die niet weten wat de besnijdenis van het hart is en die niet begrijpen dat de wet geestelijk is. Met al zijn uiterlijke vroomheid en rijkdom had hij een gebrek aan alles. Hij had niets. Daar ontdekt de Heere hem aan met de geestelijke toepassing van het tiende gebod.⁷

⁷ Deze geschiedenis van de rijke jongeling heb ik uitgewerkt in een brochure met dezelfde naam, ‘De Rijke Jongeling’.

‘Jezus zei tegen hem: Als u volmaakt wilt zijn, ga dan heen, verkoop wat u hebt, en geef het aan de armen, en u zult een schat hebben in de hemel; en kom dan en volg Mij.’ (Mat. 19:21).

Dit was te veel gevraagd voor hem. Op pijnlijke wijze moest hij leren dat uit de werken van de wet geen mens gerechtvaardigd wordt voor God. Hij werd bekendgemaakt met het feit dat zijn hart niet besneden was en dat zijn hele leven naar de uiterlijke normen van de wet misschien voor mensen wel een mooi vertoon was, maar voor God waardeloos.

Daar en op dat moment, oog in oog met de Allerhoogste, de God van Israël, is het gebod gekomen en is de zonde levend geworden en is de jongeling gestorven. Net als Paulus.

‘Want wij weten dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde.’ (Rom. 7:14).

Daarom, als we Gods Woord hebben lief gekregen en daarin het leven hebben gevonden, moeten we het Paulus naspreken.

‘Want hetgeen ik doe, dat ken ik niet; want hetgeen ik wil, dat doe ik niet, maar hetgeen ik haat, dat doe ik.’ (Rom. 7:15, SV).

Welgelukzalig zijn we als we ook kunnen zeggen, met de woorden van het vorige hoofdstuk:

‘niet meer ik, maar de zonde’
‘niet meer ik, maar Christus’.

Hij is ons Leven.

Hoofdstuk 5

Doen, verschillende woorden

In Romeinen 7 gebruikt Paulus verschillende woorden voor 'doen'. De SV laat in haar vertaling nauwelijks zien dat er drie verschillende woorden mee gemoeid zijn. Daar waar Paulus onderscheid maakt, is het voor ons ook goed om ze te onderscheiden.

Het eerste dat we tegenkomen is *katergadzomai* in vers 8, 'begeerlijkheid gewrocht' (SV). In vers 15 zien we *prassoo* en *poioo* achtereenvolgens in 'want hetgeen ik wil, dat doe ik niet, maar hetgeen ik haat, dat doe ik'. (SV).

Katergadzomai

Katergadzomai is in dit hoofdstuk duidelijk dat wat de zonde uitwerkt. De HSV vertaalt dit in onderscheid met die andere twee woordjes heel consequent en nauwkeurig met 'teweegbrengen'. We vinden dit in verzen 8, 13, 15, 17, 18, 20. Laten we de redenering van Paulus vanaf 7:7 nogmaals nalopen.

*'Maar de zonde heeft door het gebod een aanleiding gevonden en in mij allerlei begeerte **teweeggebracht**, want zonder de wet is de zonde dood.'* (Rom. 7:8).

Paulus dacht dat hij het aardig voor elkaar had. Hij leefde naar zijn gevoel helemaal rechtvaardig overeenkomstig de wet, totdat hij erachter kwam dat de wet geestelijk was en veel dieper reikte dan allerlei uiterlijke voorschriften. De wet ging niet om de vormen, maar de wet vroeg het hart. Dat begreep Paulus uit het gebod 'gij zult niet begeren'. De zonde was dood. Hij merkte die niet, totdat dit gebod de zonde tot leven wekte en vol van dodelijk venijn bleek te zijn.

Juist uit dit gebod 'gij zult niet begeren' bleek het dat zijn hele wezen volstond van begeerte. De zonde werd springlevend en bracht juist

allerlei begeerte teweeg. Het resultaat was de dood van Paulus. Hij kwam aan het eind van zichzelf.

*'Is dan het goede de oorzaak van mijn dood geworden? Volstrekt niet! Maar de zonde heeft – opdat zij als zonde zichtbaar zou worden – door het goede voor mij de dood **teweeggebracht**, opdat door het gebod de zonde uitermate zondig zou blijken te zijn.'* (Rom. 7:13).

Nee, de wet was goed en dat goede is niet de dood van Paulus geworden. De zonde werd door de wet openbaar. De zonde werd hem de dood. De zonde heeft dit bij hem teweeggebracht. Paulus zegt hier dus hetzelfde als in vers 8. Niet de wet, maar de zonde is de oorzaak van de dood.

*'Wat ik namelijk **teweegbreng**, doorzie ik niet, want niet wat ik wil, dat doe ik, maar wat ik haat, dat doe ik.* (Rom. 7:15).

Dit vers is de opmaat naar het 'niet meer ik'. Hier zegt hij dat hij niet kent (SV) wat hij teweegbrengt. Sinds hij weet dat hij met Christus gekruisigd, gestorven en begraven is, is dit een strikt logische conclusie. Natuurlijk 'kent' hij het niet, want hij is 'der zonde dood'. 'Wat ik teweegbreng' of 'wat ik uitwerk', dat ken ik niet. Die uitspraak brengt ons regelrecht bij vers 17. Ik ken het niet, want het is niet meer 'ik' dat het teweegbrengt.

*'Nu ben ik het echter niet meer die dit **teweegbrengt**, maar de zonde die in mij woont.'* (Rom. 7:17).

Paulus bevestigt dit nog eens een keer in vers 20, zoals we gezien hebben.

*'Als ik nu dat doe wat ik niet wil, **breng** ik dat niet meer **teweeg**, maar de zonde die in mij woont.'* (Rom 7:20).

Niet meer ik, maar de zonde brengt de dingen teweeg die ik niet wil. Het tegendeel gaf Paulus ook een probleem. Het kwade kon hij 'afschuiven' op de zonde. Hijzelf was immers 'der zonde dood' en daar hield hij het voor. Maar het goede te doen, vond hij ook niet; hiervoor had hij ook een 'niet meer ik' zoals we gezien hebben in Galaten 2:20. 'Niet meer ik, maar Christus leeft in mij'; 'hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof van de Zoon van God'. Hij is het Die het goede in mij uitwerkt. Dat is wandelen in 'nieuwigheid des levens' en dienen 'in nieuwigheid des geestes'.

Prassoo en poioo

In vers 15 gebruikt Paulus *prassoo* en dat heeft de betekenis van 'in praktijk brengen'.

*'Wat ik namelijk teweegbreng, doorzie ik niet, want niet wat ik wil, dat **doe** ik, maar wat ik haat, dat doe ik.'* (Rom. 7:15).

De 'ik' brengt niet in praktijk wat hij wil, maar daarentegen doet hij wat hij haat. De tweede keer 'doe' is het werkwoord *poioo* en dat lijkt min of meer synoniem gebruikt met *prassoo*.

In vers 19 zijn de woorden nog een keer samen in één vers gebruikt. Het lijkt de intentie van Paulus om ons erop te wijzen dat de woorden als synoniem moeten worden opgevat, want daar gebruikt hij ze precies andersom.

*'Want het goede dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat **doe** ik.'* (Rom. 7:19).

In vers 15 gebruikt Paulus *prassoo* voor in praktijk brengen wat hij wil. In vers 19 gebruikt hij het voor 'in praktijk brengen' wat hij niet wil.

Poioo gebruikt hij in vers 15 voor 'doen' wat hij haat en in vers 19 andersom voor 'doen' wat hij wil. Ik weet niet of we hier nog verder onderwijs aan moeten verbinden; opvallend is het in elk geval wel.

In alle andere gevallen in dit hoofdstuk gebruikt Paulus *poioo* voor 'doen'. Dat is in de volgende verzen.

*'En als ik dat **doe** wat ik niet wil, val ik de wet bij dat zij goed is.'*
(Rom. 7:16)

*'Als ik nu dat **doe** wat ik niet wil, breng ik dat niet meer teweeg, maar de zonde die in mij woont.'* (Rom. 7:20).

*'Ik ontdek dus deze wet in mij: als ik het goede wil **doen**, is het kwade dicht bij mij.'* (Rom. 7:21).

Hiermee beëindigen we onze studie in hoofdstuk 6 en 7 van deze brief aan de Romeinen. Als we dit alles verstaan hebben, zijn we klaar om verder te gaan met Romeinen 8. Natuurlijk begint er in Romeinen 8 niet opeens iets heel nieuws. Het is juist heel essentieel dat we de voorgaande zeven hoofdstukken van de brief goed begrepen hebben om het heerlijke onderwijs van hoofdstuk 8 te kunnen gaan vatten.

Als we dat hoofdstuk zullen gaan bestuderen in de volgende deeltjes, zal ik ook regelmatig teruggrijpen op wat we tot nu toe uit Romeinen geleerd hebben.

